Katedra filozofie Filozofické fakulty

Univerzita Palackého v Olomouci

Hodnocení diplomové práce

Jméno studenta:	**Jitka Fischerová**
Název práce:	**Myšlenkový experiment Franka Jacksona**
Druh práce:	bakalářská diplomová práce
Hodnotil:	Mgr. Ondrej Močkor
Druh hodnocení:	posudek oponenta
Datum:	28. května 2018

Stupeň hodnocení:	**A** 1 výborně	**B** 1- výborně mínus	**C** 2 velmi dobře	**D** 2- velmi dobře mínus	**E** 3 dobře	**F** 4 nevyhověl
	☐	☐	☒	☐	☐	☐

Dílčí hodnocení:

	Stupnice						
Hodnocení (+)	**A**	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**Hodnocení (-)**
Probíhaly konzultace *	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Neprobíhaly konzultace
Znalost literatury k tématu	☐	☒	☐	☐	☐	☐	Neznalost literatury k tématu
Kriticky hodnotí zdroje	☐	☐	☐	☒	☐	☐	Nehodnotí použité zdroje
Dobrá struktura textu	☐	☐	☒	☐	☐	☐	Nevyhovující struktura textu
Argumentuje logicky správně	☐	☐	☐	☒	☐	☐	Neargumentuje logicky správně
Ucelený úvod a závěr	☐	☐	☒	☐	☐	☐	Nedostatečný úvod a závěr
Správný vědecký aparát	☐	☐	☒	☐	☐	☐	Nesprávný vědecký aparát
Kvalitní jazykové podání	☐	☐	☒	☐	☐	☐	Nekvalitní jazykové podání

** Vyplňuje jen vedoucí práce.*

Kontrola plagiátorství:

Oponent nekontroloval práci v systému theses.cz.

Slovní hodnocení:

Diplomantka sa v bakalárskej práci rozhodla spracovať tému, ktorá je vo filozofii mysle klasickou učebnicovou témou, a to argument proti fyzikalizmu, ktorý Frank Jackson formuloval ako myšlienkové experimenty o Fredovi a neurovedkyni Mary.

Z úvodu práce je jasný postup, ktorý si pri tom zvolila: najprv predstaví fyzikalizmus (kap. 1), potom Jacksonove myšlienkové experimenty, ktoré majú fyzikalizmus vyvrátiť (kap. 2), potom predstaví Dennettovu reakciu na tieto myšlienkové experimenty (kap. 3) a nakoniec upozorní na to, že pod náporom kritiky sa aj Jackson priklonil ku fyzikalizmu (kap. 4).

Takáto štruktúra pôsobí celkom logicky. Názvy kapitol sú popisné, rušivo však pôsobí pomenovanie druhej kapitoly „Frank Jackson“, ktorý diplomantka z nejakého dôvodu začína medailonom o autorovi (čo sa potom opakuje aj na začiatku kapitoly o Dennettovej kritike).

Z textu je badateľné, že Fischerová má primárnu literatúru k téme prečítanú a celkom dobre jej rozumie, musím však upozorniť na niekoľko nedostatkov, ktoré znižujú hodnotenie bakalárskej práce:

1, Za najvážnejší nedostatok považujem pomerne nízky autorský prínos. Napriek tomu, že Fischerová je s literatúrou oboznámená, v práci často chýba jej kritické hodnotenie. Najviac to vidieť medzi stranami 26-37, kde takmer každý odstavec je parafrázou z Dennettových článkov.
V pasážach, kde sa o to pokúša, to robí trochu neohrabane a skôr na úrovni súhlasím-nesúhlasím s autorom, než na základe doložených argumentov.
Napr. na str. 15-18 autorka opisuje Jacksonov modálny argument a následne ho kritizuje za používanie takéhoto druhu argumentov, ktoré sa jej „zdajú byť nedôveryhodné“. Myslím si, že táto problematika by si zaslúžila racionálnejšie zdôvodnenie toho, prečo používať, alebo nepoužívať modálne argumenty.
Niektoré tvrdenia znejú dosť odvážne a sú vyjadrené slovníkom, ktorý podľa môjho názoru nepatrí do akademickej práce. Mám na mysli napríklad vetu na s. 18: „Tvrzením, že možná existuje něco nad námi, ve mně evokuje křesťanskou představu boha, která již v dnešní společnosti podle mého názoru nemá co dělat.“

2, Ďalším nedostatkom je odkazovanie sa na zdroje. Na niektorých miestach nie je jasné, či ide o priamu citáciu, alebo parafrázu. Na str. 11 pri pozn. č. 7 autorka podľa slov v uvádzacej vete „doslova“ cituje z Jacksonovho článku, ale pasáž nie je ani v úvodzovkách ani odsadená zľava.
Na niektorých miestach úplne chýba odkaz na to, k čomu autorka odkazuje. Napr. na s. 24 spomína experiment, pri ktorom sa simulovali pôrodné bolesti bez toho, aby sa odkázala na zdroj a preto nie je možné tento experiment dohľadať.
Pri Churchlandovom zhrnutí Jacksonovho argumentu na str. 20 je poznámka pod čiarou ešte pred citovaným textom. O stranu ďalej, pri obmenenej verzii argumentu je už poznámka pod čiarou umiestnená správne. Na str. 39 úplne chýba zdroj odkiaľ autorka na začiatku odstavca parafrázuje Jacksonovo stanovisko.

3, Po jazykovej stránke nie som schopný bakalársku prácu náležite ohodnotiť, ale v texte som si všimol pár preklepov. Väčší problém však tvoria terminologické nejasnosti. Zbežne som natrafil na niekoľko problematických termínov:

Na str. 9 je použitý pojem „supervenience physicalism“ v angličtine napriek tomu, že existuje ustálený český preklad a v takomto prípade je vhodné ho použiť a vyhnúť sa občasnému používaniu termínov v angličtine.
Na str. 11 som si všimol konfúziu medzi fenomenologickým a fenomenálnym.
Na tej istej strane je použitý pojem „fyzikalistické učení“, ktorý znie divne a ešte som sa s ním v literatúre nestretol.
Na str. 28 je použitý zvláštne znejúci výraz „logický rozum“. Nie som si istý, čo týmto termínom autorka označuje.
Na str. 21 zasa pojem „látkový dualismus“. Domnievam sa, že ide o nesprávny preklad a diplomantka mala na mysli „substančný dualizmus“.

4, Čo sa týka ďalšej formálnej úpravy textu, v práci je nekonzistentne použitých viacero druhov úvodzoviek. Okrem toho, že v poznámkach pod čiarou a záverečnej bibliografii sa na viacerých miestach nekonzistentne striedajú české a anglické úvodzovky, v práci sa občas vyskytne pojem označený, nevedno prečo, v sekundárnych úvodzovkách aj keď na iných miestach diplomantka používa primárne úvodzovky (s. 8 termíny matter a materialismus sú v sekundárnych úvodzovkách).

5, Na rozdiel od dobrého úvodu, záver práce je slabší. Záver by mal tvoriť zhrnutie práce a neprinášať nové úvahy. Autorka sa tu venuje kritike myšlienkových experimentov napriek tomu, že tejto kritike v práci venovala len okrajovo. Tvrdí, že myšlienkové experimenty by sa nemali brať vážne ak je možné zrealizovať aj skutočné experimenty. V práci by mohla byť samostatná podkapitola venovaná myšlienkovým experimentom a ich argumentačnej sile a dôvodom, prečo Jackson a Dennett používajú myšlienkové experimenty.

Napriek vyššie uvedeným výhradám a komentárom prácu **doporučujem** k obhajobe a hodnotím ju známkou **C (velmi dobře)**.

Na obhajobe bakalárskej práce by diplomantka mohla vysvetliť svoju úvahu o inštinkte (s. 17), pretože z textu nie je úplne jasné, ako inštinkt súvisí s kváliami.